

Sygn. akt II C 29/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

Przewodniczący SSO Adam Kmiecik

Protokolant Monika Bartos

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2014 roku w Łodzi

sprawy z powództwa J. Ł.

przeciwko Miastu Ł.

o zobowiązanie

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda pozostałą nieuiszczoną opłatą sądową od pozwu;
3. nie obciąża powoda zwrotem kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego.

Sygn. akt II C 29/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 8 stycznia 2014 roku J. Ł. wniósł o powstrzymanie działalności Urzędu Miasta Ł. oraz współpracujących z nim firm, prowadzącej do zniszczenia najcenniejszych obiektów miasta oraz jego infrastruktury. Powód podał, iż sprawa dotyczy w szczególności prac prowadzonych na terenie Dworca Ł. – F., Trasy W-Z, ulicy (...) oraz budowy centrum rozrywki na terenie zniszczonej fabryki w pobliżu Politechniki (...).

/pozew k. 2/

W odpowiedzi na pozew z dnia 25 kwietnia 2014 roku Urząd Miasta Ł. wniósł o odrzucenie pozwu i obciążenia powoda kosztami postępowania uwzględniającymi koszt zastępstwa prawnego, wskazując, że Urząd Miasta Ł. nie posiada zdolności sądowej.

/odpowiedź na pozew k. 22/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód mieszka w Ł..

/zeznania powoda protokół rozprawy z 16.09.2014 r. – k. 37 - adnotacja 00:05:24/

W Ł. prowadzone są inwestycje polegające na budowie Dworca Ł. – F., Trasy W – Z – Ł., Trasy Górnej, (...), Centrum Biznesu, Handlu i Rozrywki (...) przy ulicy (...), ścieżek rowerowych.

/okoliczność bezsporna/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako nieuzasadnione.

W przedmiotowej sprawie powód domaga się powstrzymania inwestycji polegających na budowie Dworca Ł. – F., Trasy W – Z – Ł., Trasy Górnej, (...), Centrum Biznesu, Handlu i Rozrywki (...) przy ulicy (...), ścieżek rowerowych.

Zgodnie art. 439 k.c. ten, komu wskutek zachowania się innej osoby, w szczególności wskutek braku należytego nadzoru nad ruchem kierowanego przez nią przedsiębiorstwa lub zakładu albo nad stanem posiadanego przez nią budynku lub innego urządzenia, zagraża bezpośrednio szkoda, może żądać, ażeby osoba ta przedsięwzięła środki niezbędne do odwrócenia grożącego niebezpieczeństwa, a w razie potrzeby także, by dała odpowiednie zabezpieczenie.

Roszczenie z art. 439 k.c. ze względu na szeroki zakres przypadków objętych jego hipotezą może być określone jako generalne roszczenie prewencyjne. Artykuł ten ustanawia jeden z wypadków odpowiedzialności cywilnej, która nie może być zakwalifikowana jako odpowiedzialność deliktowa, ani jako odpowiedzialność odszkodowawcza. Powyższy przepis stwarza natomiast podstawę roszczeń osoby, której grozi dopiero szkoda na skutek zachowania się innej osoby. Z uwagi na stan zagrożenia wchodzi w rachubę akcja prewencyjna, która szkodzić ma zapobiec. Na jego podstawie zatem nie można dochodzić naprawienia szkody, a jedynie zmierzać - jak to przewiduje art. 439 k.c. - do tego, ażeby strona pozwana przedsięwzięła niezbędne środki do odwrócenia grożącego niebezpieczeństwa, a także by dała ewentualnie również odpowiednie zabezpieczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1999 roku, sygn. akt I CKN 218/98). Źródła zagrożenia powstania szkody, na które wskazuje art. 439 k.c. wymienione są w sposób przykładowy. Każda więc sytuacja, w której istnieje źródło zagrożenia szkodą na skutek działania osoby trzeciej będzie spełniała przesłanki omawianego przepisu.

Legitymowana czynnie jest osoba, której interes majątkowy lub niemajątkowy jest zagrożony wystąpieniem szkody. Legitymowana biernie jest każda osoba, której działanie (w tym działanie podmiotów za które ona odpowiada) grozi wystąpieniem szkody po stronie innej osoby (potencjalnie poszkodowanego).

Zakres przedmiotowy art. 439 k.c. obejmuje tak różnorodne źródła niebezpieczeństwa, że i środki zaradcze mogą mieć różnorodną naturę. Jedno jest pewne: mają to być środki niezbędne, a więc uwzględniające specyfikę zagrożenia i pozwalające na jego usunięcie, a zarazem przybierające (zasadniczo) inną postać, aniżeli zapłacenia określonej sumy pieniężnej. Najczęściej będą one polegać na podjęciu przez stwarzającego zagrożenie odpowiednich działań (np. wprowadzenie skuteczniejszych zabezpieczeń przed niebezpieczeństwem stwarzanym przez maszyny i inne niebezpieczne mechanizmy, wyremontowanie zaniechanego budynku, ustawienie ekranów pozwalających wyłumnić hałas, itd.). Rzadziej, co nie oznacza że wyjątkowo, w rachubę wejdzie zaprzestanie określonych działań, a niekiedy nawet całego ich zespołu, określanego zazwyczaj jako działalność.

Bezpośredniość powstania szkody powinna być łączona z samym faktem zagrożenia. Stan zagrożenia w świetle art. 439 k.c. jest bezpośredni wówczas, gdy z dużym prawdopodobieństwem w krótkim okresie doprowadzi do powstania szkody po stronie zagrożonego. Prawdopodobieństwo to ustalać należy na tle okoliczności konkretnego przypadku. Bezpośredniość zagrożenia nie musi oznaczać, aby między nim a ewentualną szkodą nie mogły istnieć jakieś zdarzenia pośrednie i to one mogły prowadzić do powstania szkody.

Osoba uprawniona z art. 439 k.c. powinna wykazać: zachowanie stanowiące źródło zagrożenia i oznaczyć podmiot, o którego zachowanie chodzi, a także wykazać, że istniejące po jej stronie niebezpieczeństwo powstania szkody ma charakter bezpośredni i udowodnić, iż między zachowaniem podmiotu trzeciego a zagrożeniem szkodą po jej stronie zachodzi związek przyczynowy.

Powód w toku niniejszego postępowania nie wykazał przesłanek odpowiedzialności strony pozwanej wynikającej z art. 439 k.c. J. Ł. nie przedstawił żadnych dowodów wskazujących na to, że istniejące po jego stronie niebezpieczeństwo powstania szkody ma charakter bezpośredni, nie udowodnił także związku przyczynowego pomiędzy prowadzonymi inwestycjami w Ł. a zagrożeniem szkodą po stronie powoda. Należy podkreślić, iż rzeczą Sądu nie jest zarządzenie

dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku o sygn. akt I CKU 45/96.

Mając na uwadze powyższe, powództwo podlegało oddaleniu.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył J. Ł. obowiązkiem zwrotu nieuiszczonej opłaty od pozwu oraz kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego, mając na uwadze trudną sytuację materialną powoda.